ESIMESE ASTME KOHTU OTSUS (teine koda laiendatud koosseisus)
10. mai 2006 *

Kohtuasjas T-279/03,

Galileo International Technology LLC, asukoht Bridgetown (Barbados),

Galileo International LLC, asukoht Wilmington, Delaware (Ühendriigid),

Galileo Belgium SA, asukoht Brüssel (Belgia),

Galileo Danmark AS, asukoht Kopenhaagen (Taani),

Galileo Deutschland GmbH, asukoht Frankfurt Maini ääres (Saksamaa),

Galileo España SA, asukoht Madrid (Hispaania),

Galileo Prantsusmaa SARL, asukoht Roissy-en-France (Prantsusmaa),

Galileo Nederland BV, asukoht Hoofdorp (Madalmaad),

Galileo Nordiska AB, asukoht Stockholm (Rootsi),

* Kohtumenetluse keel: prantsuse.

Galileo Portugal Ltd, asukoht Alges (Portugal),

Galileo Sigma Srl, asukoht Rooma (Itaalia),

Galileo International Ltd, asukoht Langley, Berkshire (Ühendkuningriik),

The Galileo Co., asukoht London (Ühendkuningriik),

Timas Ltd, asukoht Dublin (Iirimaa),

esindajad: advokaadid C. Delcorde, J.-N. Louis, J.-A. Delcorde ja S. Maniatopoulos, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis,

hagejad,

versus

Euroopa Ühenduste Komisjon, esindajad: N. Rasmussen ja M. Huttunen, keda abistasid advokaadid A. Berenboom ja N. Van den Bossche, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis,

kostja,

mille esemeks on kahju hüvitamise nõue, millega palutakse esiteks, et komisjon lõpetaks sõna „Galileo" kasutamise seoses ühenduse globaalse satelliitraadionavigatsioonisüsteemi projektiga ega soodustaks selle sõna kasutamist kolmandate isikute poolt ning teiseks, et hagejatele hüvitataks tekitatud kahju, mis tuleneb sellest, et komisjon on kasutanud ja reklaaminud nimetatud sõna, mis on väidetavalt identne hagejate registreeritud kaubamärkidega ja nende ettevõtete nimedega,

EUROOPA ÜHENDUSTE ESIMESE ASTME KOHUS
(teine koda laiendatud koosseisus),

koosseisus: koja esimees J. Pirrung, kohtunikud A. W. H. Meij, N. J. Forwood, I. Pelikánová ja S.S. Papasavvas,

kohtusekretär: ametnik C. Kristensen,

arvestades kirjalikus menetluses ja 30. novembri 2005. aasta kohtuistungil esitatut,

on teinud järgmise

otsuse

Vaidluse aluseks olevad asjaolud

1. *Sõna „Galileo" kasutamine hagejate poolt*

1 Galileo ettevõtjate kontserni, millesse hagi esitanud äriühingud kuuluvad, asutasid 11 Põhja-Ameerika ja Euroopa lennundusettevõtjat aastal 1987. Nimetatud kontsern

on maailma üks suurimatest elektrooniliste teenuste pakkujatest ja osutajatest lennutranspordi-, reisiteenuste-, vabaajateenuste- ja hotellisektoris, luues juurdepääsu pakkumisi, sõiduplaane ja hindu puudutavale informatsioonile. Nimetatud kontserni kliendid on põhiliselt reisibürood, hotellid, autorendiettevõtjad, lennundusettevõtjad, reisikorraldajad ja ristlusreise pakkuvad ettevõtjad.

2 Sõna „Galileo" on hagejate ettevõtete nimede, ärinimede ja domeeninimede osa. Hagejale Galileo International Technology LLC kuulub mitu siseriiklikku sõna- ja kujutismärki, mis registreeriti ajavahemikus 1987–1990 ning milles see sõna on kas ainus element või üks mitmest elemendist, nagu sõnamärgid GALILEO, mis registreeriti Prantsusmaal 17. septembril 1987, Saksamaal 18. augustil 1988 ja Hispaanias 3. oktoobril 1988.

3 Lisaks kuulub hagejale Galileo International Technology LLC mitu ühenduse kaubamärki, mille registreeris Siseturu Ühtlustamise Amet (kaubamärgid ja tööstusdisainilahendused) (edaspidi „ühtlustamisamet") nõukogu 20. detsembri 1993. aasta määruse (EÜ) nr 40/94 ühenduse kaubamärgi kohta (EÜT 1994, L 11, lk 1; ELT eriväljaanne 17/01, lk 146) (muudetud kujul) alusel. See puudutab järgmisi kujutismärke:

4 Esimene nendest kujutismärkidest registreeriti 4. märtsil 1999 ja seejärel uuesti 9. märtsil 2004 ning teine 20. jaanuaril 2000. Hagejale kuulub samuti sõnamärk GALILEO, mis registreeriti 1. oktoobril 2003. Kõik need kaubamärgid registreeriti kaupadele ja teenustele, mis kuuluvad 15. juuni 1957. aasta märkide registreerimisel kasutatava kaupade ja teenuste rahvusvahelise klassifikatsiooni Nizza kokkuleppe (uuesti läbivaadatud ja parandatud kujul) klassidesse 9, 16, 35, 38, 39, 41 ja 42.

5 Need ühenduse ja siseriiklikud kaubamärgid (edaspidi „hagejate kaubamärgid") registreeriti ennekõike andmete edastamises seisnevate telekommunikatsiooniteenuste jaoks; lennutranspordis, auto rentimisel ja reiside broneerimisel kasutatavate arvutiprogrammide jaoks; meelelahutus-, majutus- ja toitlustussektori teenuste ning elektri- ja arvutiseadmete, arvutite, arvutitarkvara ja tekstitöötluse jaoks.

2. *Sõna „Galileo" kasutamine komisjoni poolt*

6 Komisjon võttis 10. veebruaril 1999 vastu teatise pealkirjaga „Galileo — Euroopa osalus satelliitnavigatsioonisüsteemide uues põlvkonnas" (KOM(99) 54 (lõplik)). Selle teatisega kavatseb komisjon luua Galileo-nimelise satelliitsüsteemi, mis rahuldab kogu maailma tsiviilkasutajate vajadused raadionavigatsiooni, asukohamääramise ja sünkroniseerimise valdkonnas. Komisjon sõnul ühildub Galileo kahe olemasoleva operatiivside süsteemiga — Ameerika süsteem GPS (Global Positioning System (globaalne satelliidi abil asukohamääramise süsteem)) ja Vene süsteem Glonass (Global Orbiting Navigation Satellite System (globaalne satelliitnavigatsioonisüsteem)) — ning sellest võiks saada uus globaalne satelliitnavigatsioonisüsteem: GNSS (Global Navigation Satellite System (globaalne satelliitnavigatsioonisüsteem)). Algusest peale nähti ette, et erasektor osaleb projekti Galileo elluviimisega kaasnevate kulude rahastamisel.

7 19. juulil 1999 vastu võetud resolutsioonis „Euroopa osaluse kohta satelliitnavigatsiooni uues põlvkonnas. Galileo. Määratlusetapp" (EÜT C 221, lk 1) väljendas nõukogu toetust komisjoni eelmainitud teatisele.

8 22. novembril 2000 võttis komisjon vastu teatise nõukogule ja Euroopa Parlamendile programmi Galileo kohta (KOM(2000) 750 (lõplik)), milles kirjeldati programmi Galileo määratlusetapi tulemusi ning avaldati teave programmi majandustegevuse, rahastamise ja juhtimisstruktuuri kohta. Programmi järgmiste etappide osas nimetati teatises satelliitide arendusetappi (2001–2005), satelliitide tootmisega ja nende orbiidile saatmisega seotud kasutuselevõtuetappi (2006 ja 2007) ning uue süsteemi majanduslikku ja kaubanduslikku kasutusetappi (alates 2008).

9 Nõukogu kiitis 5. aprilli 2001. aasta resolutsioonis Galileo projekti kohta (EÜT C 157, lk 1) arendusetapi vajalikud osad heaks. Muu hulgas kutsus ta komisjoni läbi viima hankemenetlust selleks, et võimaldada erasektoril projektis osaleda ja määrata kindlaks projekti Galileo pakutavad äriteenused. Samuti rõhutas nõukogu, et on oluline, et erasektor võtab kindla finantskohustuse, mis võimaldab tal osaleda kasutuselevõtuetapis.

10 21. mai 2002. aasta määrusega (EÜ) nr 876/2002, millega luuakse ühisettevõte Galileo (EÜT L 138, lk 1; ELT eriväljaanne 13/29, lk 477), kohaldas nõukogu komisjoni ettepanekul EÜ artiklit 171 ja asutas kõnealuse ühisettevõtte, mille eesmärk on esiteks tagada projekti juhtimine teadus-, arendus- ja esitlusetappidel ning teiseks kasutada programmile Galileo assigneeritud rahalisi vahendeid. Ühisettevõtte asutajaliikmed on Euroopa Ühendus, keda esindab komisjon, ja Euroopa Kosmoseagentuur (edaspidi „ESA"), kusjuures asutajaliikmeks võib saada iga eraettevõtja, kes vastab selleks ettenähtud tingimustele.

11 Komisjon väitis 15. oktoobri 2002. aasta teatises pealkirjaga „Galileo programmi edusammud" Euroopa Parlamendile ja nõukogule (EÜT C 248, lk 2), et programmi Galileo juhib kasutuselevõtu- ja kasutusetappidel eraettevõtja. Selleks tuleb ühisettevõttel Galileo viia läbi hankemenetlus, leidmaks eraõiguslikku konsortsiumi, kellega sõlmida süsteemi kasutuselevõtu ja kasutamise kontsessioon.

12 Esimese Astme Kohtus rõhutas komisjon Euroopa raadionavigatsioonisüsteemi tehnoloogilist, majanduslikku ja strateegilist olulisust, kuna selle tehnoloogia valdamine loob eeldused paljudele tööstuslikele rakendustele. Sellega seoses mainis komisjon eelkõige transpordisüsteemide haldamist (mootorsõidukite juhtimine), keskkonnapoliitikate juhtimist, linna- ja maapiirkonna planeerimist, meteoroloogiat, geoloogiat, riiklikke ehitustöid, energeetikat, looduslike ja tööstuslike riskide vältimist, tsiviilkaitseoperatsioonide tugisüsteemi katastroofijuhtudel, põllumajandusliku kontrolli poliitikat ja isikute füüsilist turvamist. Komisjoni sõnul pakub Euroopa tulevane süsteem:

— „laiale üldsusele" mõeldud rakenduste tasuta põhiteenust;

— äriteenust erialaspetsialistidele;

— „eluks vajalikku" teenust seoses selliste rakendustega nagu lennu- ja meretransport, mis seavad ohtu inimelu;

— otsingu- ja päästeteenust, mis parendab olemasolevaid õnnetusjuhtudel rakendatavaid hädaabisüsteeme;

— tsiviilkaitsega, riigi julgeolekuga ja õiguse tagamisega seotud riiklikku teenust.

13 Komisjon täpsustas, et arendusetapi kulud ulatuvad kuni 1,1 miljardi euroni, mille katavad võrdsetes osades Euroopa Ühendus ja ESA. Kasutuselevõtuetapi kulud, nimelt 2,1 miljardit eurot, peaks põhimõtteliselt kandma süsteemi tulevane kontsessionäär. Seoses kaubandusliku kasutusetapiga mainis komisjon Esimese Astme Kohtus, et selle käivitamine on ette nähtud aastaks 2010.

3. *Komisjoni esitatud taotlus ühenduse kaubamärgi registreerimiseks*

14 Komisjon taotles 21. juunil 2002 määruse nr 40/94 alusel ühenduse kaubamärgi ehk värvilise kujutismärgi registreerimist. See kujutab Euroopa Liidu ja ESA logodest inspireeritud stiliseeritud ringi ja sisaldab sõna „Galileo":

Kaubamärgitaotlus puudutab Nizza kokkuleppe klassi 42 kuuluvaid teenuseid „satelliitraadionavigatsiooni uurimus- ja arendusteenused".

15 Hageja Galileo International LLC esitas 14. märtsil 2003 eelnimetatud kaubamärgi registreerimisele vastulause määruse nr 40/94 artikli 42 alusel. Ühtlustamisameti vastulausete osakond jättis 29. septembri 2005. aasta otsusega vastulause rahuldamata. Hageja vaidlustas selle otsuse ühtlustamisameti apellatsioonikodades.

16 Augustis 2003 andsid komisjon ja ESA satelliitraadionavigatsiooniprogrammi Galileo embleemi hoiule Genfis asuvasse Ülemaailmsesse Intellektuaalse Omandi Organisatsiooni (WIPO) 20. märtsi 1883. aasta tööstusomandi kaitse Pariisi konventsiooni (viimati uuesti läbi vaadatud Stockholmis 14. juulil 1967 ja parandatud 28. septembril 1979; *Recueil des traités des Nations unies*, 828. kd, nr 11847, lk 108; edaspidi „Pariisi konventsioon") alusel.

4. *Hagejate ja komisjoni kirjavahetus*

17 Hagejad saatsid komisjonile 30. aprillil 2001 kirja, milles nad heidavad ette, et komisjon kasutab sõna „Galileo" oma raadionavigatsiooniprojekti nimetamiseks. Nad väitsid, et selline kasutamine tekitab neile kahju ja rikub nende kaubamärgiõigusi. Komisjon vastas 4. veebruari 2002. aasta kirjaga, milles ta väitis, et sõna „Galileo" kasutamine seoses tema projektiga ei kahjusta kaubamärgiõigusi.

18 Sellele järgnes hagejate ja komisjoni tihe kirjavahetus. Hagejad jäid kindlaks oma seisukohale, mille kohaselt kasutab komisjon kaubanduslikus kontekstis sõna „Galileo", õhutades kolmandaid isikuid tegema sedasama, ning et see tähistab kaupu ja teenuseid, mis on sarnased hagejate kaubamärkidega hõlmatutele. Seevastu komisjon leidis, et projekt Galileo jääb kuni 2008. aastani tehnoloogiaalaseks uurimus- ja arendusprogrammiks, mis kuni selle ajani ei teeni kaubanduslikku tulu, ning et hagejate pakutavad broneerimissüsteemid on täiesti erinevad satelliidi abil asukoha määramisest.

5. *Kohtu- ja haldusmenetlused, mille hagejad algatasid samaaegselt käesoleva vaidlusega*

19 Hageja Galileo International Technology LLC vaidlustas Brüsseli kaubanduskohtus sõna „Galileo" kasutamise Belgia äriühingu Galileo Industries poolt, kelle eesmärk on osaleda kosmosetööstusega seotud tegevuste arendamises ning kes koondab Euroopa olulisemad tööstusettevõtjad, kes on huvitatud Galileo programmist. Kaubanduskohus jättis 1. septembri 2003. aasta otsusega hagi rahuldamata, sedastades eelkõige, et hageja tegevusvaldkond erineb äriühingu Galileo Industries omast. Hageja esitas eelmainitud otsuse peale kaebuse. Praegu on see kohtuasi pooleli Brüsseli apellatsioonikohtus.

20 Lisaks esitas hageja Galileo International Technology LLC ühtlustamisametile mitu vastulauset sõna „Galileo" sisaldavate kaubamärkide registreerimistaotlustele, mille esitas Saksa äriühing Astrium, mis on European Aeronautic Defense and Space Company (Euroopa lennukeid, kaitse- ja kosmosesüsteeme tootev ettevõte; edaspidi „EADS") tütarettevõtjana üks suurimaid kosmosenavigatsiooniettevõtjaid Euroopas ja mis on samuti huvitatud programmist Galileo.

21 Lõpuks esitas sama hageja Müncheni (Saksamaa) alamkohtule nõude keelata esiteks Astriumil mitmeid kaupu ja teenuseid tähistava sõna „Galileo" kasutamine ning teiseks tunnistada Astriumi vastutust sõna „Galileo" kasutamisest tuleneva kahju hüvitamisel. Nimetatud kohus rahuldas taotluse 17. veebruaril 2004, sedastades, et asjaomased tegevused on sarnased ja et asjaomaseid tähiseid võib nende olemuse tõttu segi ajada. Seda otsust kinnitas Müncheni apellatsioonikohtu 13. jaanuari 2005. aasta otsus, mis jäi viimaseks otsuseks, kuna äriühing Astriumi kaebus lükati tagasi liidumaa kohtu 24. novembri 2005. aasta määrusega.

Menetlus ja poolte nõuded

22 Hagejad esitasid hagiavalduse, mis saabus Euroopa Esimese Astme Kohtu kantseleisse 5. augustil 2003.

23 Ettekandja-kohtuniku ettekande alusel otsustas Esimese Astme Kohus (teine koda) alustada suulist menetlust eelnevaid menetlustoiminguid teostamata. Ometi esitas ta mitmeid küsimusi, millele pooled vastasid ettenähtud tähtaja jooksul. Lisaks määras Esimese Astme Kohus pärast poolte ärakuulamist kohtuasja teisele kojale laiendatud koosseisus.

24 30. novembri 2005. aasta kohtuistungil kuulati ära poolte kohtukõned ja nende vastused Esimese Astme Kohtu küsimustele.

25 Hagejad paluvad Esimese Astme Kohtul:

— keelata komisjonil:

— igasugune sõna „Galileo" kasutamine seoses satelliitraadionavigatsioonisüsteemi projektiga;

— kolmandate isikute poolt nimetatud sõna kasutamise soodustamine kas otseselt või kaudselt seoses kõnealuse projektiga;

— osaleda nimetatud sõna kasutamisel kolmandate isikute poolt;

— mõista komisjonilt varalise kahju hüvitamiseks hagejate kasuks ühiselt ja solidaarselt välja 50 miljonit eurot;

— teise võimalusena, juhul kui komisjon jätkab sõna „Galileo" kasutamist, mõista temalt hagejate kasuks välja 240 miljonit eurot;

— mõista komisjonilt hagejate kasuks välja alates hagi esitamise kuupäevast arvestatav viivis, mille arvutamisel lähtutakse Euroopa Keskpanga kursist, millele lisatakse kaks protsendipunkti;

— mõista kohtukulud välja komisjonilt.

26 Komisjon palub Esimese Astme Kohtul:

— jätta hagi vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata osas, milles see tugineb väidetele kaubamärgi, ettevõtte nime, ärinime ja domeeninime kahjustamise kohta;

— jätta hagi ülejäänud osas põhjendamatuse tõttu rahuldamata;

— mõista kohtukulud välja hagejatelt.

Õiguslik käsitlus

27 Tuleb mainida, et hagejate EÜ artiklite 235 ja 288 teise lõigu alusel esitatud ettekirjutuse tegemise ja kahju hüvitamise nõuded tuginevad esiteks sellele, et on kahjustatud hagejate kaubamärgiõigusi, mis tulenevad nõukogu 21. detsembri 1988. aasta esimese direktiivi 89/104/EMÜ kaubamärke käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta (EÜT 1989, L 40, lk 1; ELT eriväljaanne 17/01, lk 92; edaspidi „direktiiv") artikli 5 lõike 1 punktist b ning sisuliselt määruse nr 40/94 artikli 9 lõike 1 punktist b, ning teiseks Pariisi konventsiooni artikliga 8 kaitstud hagejate ärinimede, ettevõtete nimede ja domeeninimede kahjustamisele.

1. *Vastuvõetavus*

Poolte argumendid

28 Komisjon väidab, et hagi on vastuvõetamatu, kuna hagiavalduses esitatud teatavad väited ei vasta ettenähtud selguse ja täpsuse nõuetele.

29 Seoses osaga, milles hagejad heidavad komisjonile ette nende siseriiklike kaubamärkide kahjustamist, rõhutab komisjon, et kuigi hagejad loetlevad üles kaubamärgid, mida käesolev vaidlus väidetavalt puudutab — nimelt erinevates riikides 204 kaubamärki, millest 24 on registreeritud ühenduse liikmesriikides —, ei täpsusta nad, millised on väidetavalt rikutud siseriiklikud sätted. Sellise täpsustuse puudumisel leiab komisjon, et temalt ei saa eeldada oletuste tegemist selle kohta, milliseid siseriiklikke sätteid on väidetavalt rikutud.

30 Ühenduse kaubamärkide osas ei ole hagejad selgitanud, miks vastutab ühendus ühe või teise kaubamärgi õiguste rikkumise eest. Iseäranis ei ole nad tuginenud määruse nr 40/94 artikli 9 lõike 1 punkti b spetsiifilistele sätetele.

31 Samuti ei selgita hagejad, kuidas on kahjustatud nende ärinimesid, ettevõtete nimesid ja domeeninimesid. Sellega seoses tuginevad hagejad ainult Pariisi konventsiooni artiklile 8, jättes viitamata asjaomastele siseriiklikele õigusnormidele, millega nimetatud konventsioon on üle võetud, ega põhjendada, kuidas on ühenduse jaoks siduv leping, mille pool ta ei ole.

32 Lõpuks väidab komisjon, et vastuvõetamatud on need nõuded, milles palutakse Esimese Astme Kohtul teha komisjonile ettekirjutus. Tegelikult ei tulene EÜ asutamislepingust ühenduse kohtule sellist pädevust.

33 Hagejad väidavad vastu, et asjaolu, et siseriiklikele seadustele ei ole täpselt viidatud, ei takista komisjonil ei aru saada hagi esemest ega piisavalt valmistada ette kaitset.

34 Seoses Pariisi konventsiooni artikliga 8 väidavad hagejad, et sellest sättest tuleneb ettevõtete nimede kaitse põhimõte, mis on siduv kõikide liikmesriikide jaoks. Seda põhimõtet rikkudes on komisjon toiminud õigusvastaselt.

35 Seoses nõudega, et Esimese Astme Kohus keelaks komisjonil kasutada sõna „Galileo", leiavad hagejad, et nad ei sekku vähemalgi määral komisjoni poliitilisse ja haldusalasesse pädevusse. Nad peavad silmas ainult õigusvastase käitumise lõpetamist ja tekitatud kahju suurenemise takistamist.

Esimese Astme Kohtu hinnang

Hagiavalduse selguse ja täpsuse nõue

36 Euroopa Kohtu põhikirja artikli 21 esimese lõigu ja artikli 53 esimese lõigu ning Esimese Astme Kohtu kodukorra artikli 44 lõike 1 punkti c kohaselt peab igas hagiavalduses olema märgitud hagi ese ja ülevaade esitatud fakti- ja õigusväidetest. Need täpsustused peavad olema piisavalt selged, et võimaldada kostjal valmistada ette oma kaitse ja Esimese Astme Kohtul lahendada hagi vajadusel ilma täiendava informatsioonita. Lisaks tuleneb väljakujunenud kohtupraktikast selgelt, et selleks, et tagada õiguskindlus ja õigusemõistmise korrakohane toimimine, on hagiavalduse vastuvõetavuseks vaja, et peamised faktilised ja õiguslikud asjaolud, millele tuginetakse, tuleneksid vähemalt kokkuvõtlikult, aga järjekindlalt ja arusaadavalt hagiavalduse tekstist (Esimese Astme Kohtu 29. jaanuari 1998. aasta otsus kohtuasjas T-113/96: Dubois et Fils *vs.* nõukogu ja komisjon, EKL 1998, lk II-125, punkt 29, ja 10. aprilli 2003. aasta otsus kohtuasjas T-195/00: Travelex Global and Financial Services ja Interpayment Services *vs.* komisjon, EKL 2003, lk II-1677, punkt 26).

37 Selleks et need tingimused oleksid täidetud, peab hagiavaldus, milles nõutakse väidetavalt ühenduse institutsiooni poolt tekitatud kahju hüvitamist, sisaldama nii asjaolusid, millele tuginedes on võimalik tuvastada hageja poolt institutsioonile süüks pandavat käitumist, põhjusi, miks hageja leiab, et käitumine ja väidetavalt tekitatud kahju vahel on põhjuslik seos, kui ka kahju olemust ja ulatust (eespool punktis 36 viidatud kohtuotsus Travelex Global and Financial Services ja Interpayment Services *vs.* komisjon, punkt 27).

— Siseriiklikud, ühenduse ja ühendusevälised kaubamärgid

38 Seoses siseriiklike kaubamärkide kahjustamist puudutavate väidetega selgub hagiavaldusest, et hagejad nõuavad ühenduse vastutuse tunnistamist niisuguse väidetava kahju hüvitamise eesmärgil, mis seisneb nimelt hagejate siseriiklike kaubamärkide põhiülesande ja väärtuste kahjustamises. Hagejate sõnul taandub väidetava kahju tekitamine tähise Galileo kasutamise tõttu komisjonile. Komisjon tekitas väidetava kahju eelkõige direktiivi artikli 5 lõike 1 punktis b määratletud kaubamärgiõiguste eiramise tõttu.

39 Direktiivi artikli 5 lõike 1 punkti b kohaselt annab registreeritud kaubamärk omanikule õiguse „takistada kõiki kolmandaid isikuid tema nõusolekuta kasutamast kaubandustegevuse käigus [...] kõiki tähiseid, mille identsuse või sarnasuse tõttu kaubamärgiga ning identsuse või sarnasuse tõttu kaubamärgiga ja tähisega kaitstud kaupade või teenustega on tõenäoline, et üldsus võib need omavahel segi ajada või tekitada seoseid kaubamärgi ja tähise vahel".

40 Hagiavalduses esinevat viidet direktiivi artikli 5 lõike 1 punktile b tuleb pidada piisavalt selgeks ja täpseks ühenduse liikmesriikides registreeritud 24 kaubamärgi osas. Tegelikult ühtlustab direktiivi artikli 5 lõige 1 ühenduses kaubamärgiga

antavaid õigusi puudutavaid õigusnorme ja määratleb ühenduses kaubamärkide omanike ainuõiguse (Euroopa Kohtu 16. juuli 1998. aasta otsus kohtuasjas C-355/96: Silhouette International Schmied, EKL 1998, lk I-4799, punkt 25, ja 12. novembri 2002. aasta otsus kohtuasjas C-206/01: Arsenal Football Club, EKL 2002, lk I-10273, punkt 43). Ühenduse liikmesriikidel tuli nimetatud säte üle võtta siseriiklikku õigusesse ja komisjon ei vaidlusta seda, et kõnealune ülevõtmine on direktiiviga hõlmatud 24 kaubamärgi suhtes täielikult toimunud.

41 Järelikult ei saa neid etteheiteid tunnistada vastuvõetamatuks põhjusel, et hagejad jätsid esitamata täpsustused nende siseriiklike õigusnormide kohta, mida on väidetavalt rikutud. Seega tuleb komisjoni vastuvõetamatuse vastuväide selles osas tagasi lükata.

42 Seevastu ei korva hagejate viide direktiivile seoses kolmandates riikides registreeritud 178 kaubamärgiga selliste kaubamärgiõiguste olemuse ja ulatuse täpsustamata jätmist, mis tulenevad väidetavalt asjaomastest ühendusevälistest õigusnormidest. Kuna hagejad sellega seoses midagi ei maininud, siis ei ole kostjal võimalik ette valmistada kaitset ega Esimese Astme Kohtul teha otsust kaebuse osa suhtes, milles hagejad väidavad, et väidetav kahju tulenes nimetatud kaubamärgiõiguste rikkumisest.

43 Järelikult tuleb hagi tunnistada vastuvõetamatuks nimetatud kaubamärgiõiguste rikkumisest tuleneva väite osas. Lisaks väitsid hagejad oma vastuses Esimese Astme Kohtu kirjalikule küsimusele, et nad ei saa tugineda kolmandates riikides registreeritud kaubamärkide õigustele.

— Mainekad kaubamärgid

44 Hagejad mainivad repliigi punktis 40 oma kaubamärkide mainet. Kuna nad lõpuks tuginevad direktiivi artikli 5 lõigetele 2 ja 5, siis piisab, kui meelde tuletada, et kõnealune säte piirdub sellega, et lubab liikmesriikidel ette näha mainekate kaubamärkide tugevama kaitse esiteks asjaomaste kaupade ja teenuste sarnasuse puudumisel ning teiseks tähise kasutamisel muul otstarbel, kui seda on kaupade ja teenuste eristamine. Hagejad ei selgitanud hagiavalduses lähemalt ei oma kaubamärkide erilist mainet ega ühest või teisest siseriiklikust õigusnormist nendele kaubamärkidele tuleneva kaitse üksikasjalikku korda.

45 Seega juhul, kui osutub võimalikuks, et komisjoni asjaomane käitumine mõjutas hagejate kaubamärkide mainet, on hagejad siiski jätnud esitamata õigusliku aluse, mis oleks vajalik eelmainitud täpsuse nõude täitmiseks. Järelikult tuleb hagi tunnistada vastuvõetamatuks direktiivi artikli 5 lõigete 2 ja 5 rikkumist puudutava etteheite osas.

— Ühenduse kaubamärgid

46 Tuleb tõdeda, et hagejad mainisid hagiavalduses oma viit „ühenduse kaubamärki ja ühenduse kaubamärkide registreerimistaotlust" ning nad tuginesid „kaubamärgi Galileo International Technology õiguste ja ühenduse kaubamärkide taotlustest tulenevate õiguste rikkumisele". Lisaks viitasid nad sõnaselgelt hagiavalduse joonealuses märkuses leheküljel 57 „määrusele [...] nr 40/94".

47 Kuigi hagiavalduses ei ole sõnaselgelt mainitud direktiivi artikli 9 lõike 1 punkti b, on selles vähemalt kaudselt nimetatud kõnealusest sättest tulenevad õigused. Lisaks tuleneb väljakujunenud kohtupraktikast, et eksliku viitamise tõttu kohaldatavale tekstile ei ole esitatud väide vastuvõetamatu juhul, kui hagiavalduses on piisavalt selgelt ära toodud väite ese ja selle kokkuvõte (Euroopa Kohtu 7. mai 1969. aasta otsus kohtuasjas 12/68: X *vs.* kontrollikomisjon, EKL 1969, lk 109, punktid 6 ja 7, ning Esimese Astme Kohtu 10. oktoobri 2001. aasta otsus kohtuasjas T-171/99: Corus UK *vs.* komisjon, EKL 2001, lk II-2967, punkt 36). Sellest tuleb järeldada, et hageja ei pea sõnaselgelt viitama spetsiifilisele õigusnormile, millele ta väide tugineb, juhul kui tema argumendid on piisavalt selged, nii et vastaspool ja ühenduse kohus saavad hõlpsalt selle õigusnormi kindlaks teha.

48 Määruse nr 40/94 artikli 9 lõike 1 punktist b tulenevad ühenduse kaubamärgi omaniku õigused on identsed direktiivi artikli 5 lõike 1 punktist b tulenevate siseriikliku kaubamärgi omaniku õigustega. Hagiavalduses on korduvalt viidatud viimati nimetatud sättele. Komisjon ei eksinud hagejate esitatud väidete „seotuses ühendusega", kuna ta viitas sõnaselgelt vastuse punktis 50 määruse nr 40/94 artiklile 9.

49 Järelikult vastab hagejate tuginemine määruse nr 40/94 artikli 9 lõike 1 punktile b eelmainitud täpsuse nõudele, mistõttu tuleb väide tunnistada vastuvõetavaks.

— Ärinimed, ettevõtete nimed ja domeeninimed

50 Hagejate sõnul langeb nende ärinimede kaitse kokku nende ettevõtete nimede kaitsega, samas kui hagejate domeeninimede puhul on tegemist ettevõtete nimede erilise rakendusega. Vastuseks küsimusele selle väite ulatuse kohta täpsustasid nad,

et Pariisi konventsiooni artikkel 8 puudutab ainult ettevõtte nime kaitset ning ärinimi on kaitstud muude siseriiklike õigusnormidega. Nad lisasid, et oma hagiavalduses tahtsid nad rõhutada, et kuigi nimetatud artikkel 8 kaitseb *stricto sensu* ainult ettevõtte nime, on samuti mõjutatud nende ärinimede õigusi.

51 Seoses hagejate ärinimede ja domeeninimede mõjutamist puudutavate väidetega tuleb mainida, et hagejad ei esitanud mitte ühtegi asjaolu, mis läheks nendest väidetest kaugemale. Hagejad ei maininud mitte midagi eelkõige väidetavalt rikutud siseriiklike õigusnormide ja liikmesriikide õigusnormide ühiste üldpõhimõtete kohta, mille alusel peab ühendus hüvitama kahju EÜ artikli 288 teise lõigu kohaselt. Need väited ei vasta eelmainitud täpsuse nõudele, mistõttu tuleb need tunnistada vastuvõetamatuks.

52 Mis puudutab hagejate selgitust nende ettevõtete nimede kohta Pariisi konventsiooni artikli 8 tähenduses, siis on tõsi, et ettevõtte nimi kujutab intellektuaalomandi õigust ning kõnealuses artiklis 8 sätestatud kaubandusliku nime kaitse on kohustuslik Maailma Kaubandusorganisatsiooni (WTO) liikmetele tulenevalt intellektuaalomandi õiguste kaubandusaspektide lepingust (edaspidi „TRIPS-leping") (Euroopa Kohtu 16. novembri 2004. aasta otsus kohtuasjas C-245/02: Anheuser-Busch, EKL 2004, lk I-10989, punktid 91–96).

53 Kuigi WTO-liikmetel, sh ühenduse liikmesriikidel, tuleb kohaldada ettevõtte nime kaitset, on siiski tõsi, et Pariisi konventsiooni artikkel 8 sätestab ainult seda, et „[e]ttevõtte nime kaitstakse kõigis liidu liikmesriikides [kus konventsioon on kohaldatav] kohustusliku taotluse esitamiseta või ettevõtte nime registreerimiseta, olenemata sellest, kas see kuulub kaubamärgi koosseisu või mitte". [täpsustatud tõlge]

54 Eeltoodud sättes ei määratleta kaugeltki mitte ettevõtte nime kaitse ulatust ega tingimusi, vaid selles on sõnastatud kõnealuse kaitse kohaldamise tingimus. Järelikult ei saa nimetatud sätet käsitleda nii, et see sisaldab ettevõtte nime õigusi käsitlevate õigusnormide ühtlustamist.

55 Erinevalt direktiivi artiklist 5, mis määratleb täpselt „kaubamärgiga antavad õigused" — põhjus, miks viite sellele artiklile võib samaväärselt asendada viitega liikmesriikide asjaomastele õigusnormidele (vt eespool punkt 40) —, võimaldab Pariisi konventsiooni artikkel 8 oma ulatuslikuma sõnastuse tõttu erinevatel liikmesriikide seadusandjatel luua erinevaid kaitsesüsteeme, milles on muu hulgas sätestatud ettevõtte nime minimaalse kasutuse või minimaalse tuntuse tingimused (vt selle kohta eespool punktis 52 viidatud kohtuotsus Anheuser-Busch, punkt 97).

56 Vastates Esimese Astme Kohtu küsimusele Pariisi konventsiooni artiklist 8 tuleneva kaitse kohta, ei nimetanud hagejad mitte ühtegi konkreetset siseriiklikku õigusnormi, mis annab neile ettevõtete nimede piisava kaitse ja mida komisjon oli rikkunud.

57 Kuigi on tõsi, et asjaomaseid siseriiklike õigusnorme, mis puudutavad TRIPS-lepingu kohaldamisalasse kuuluvate õiguste kaitset, tuleb kohaldada kõnealuse lepingu sätete sõnastust ja eesmärki silmas pidades (eespool punktis 52 viidatud kohtuotsus Anheuser-Busch, punkt 55), ei saanud hagejad järelikult antud kontekstis tegelikult sellele kohustusele tugineda, kuna nad ei viidanud siseriiklikele õigusnormidele ega andnud nende kohta selgitust.

58 Kuna TRIPS-lepingu sätetel puudub otsene mõju, ei loo nad seega õigusi, millele hagejad saaksid ühenduse kohtus otse tugineda (vt selle kohta eespool punktis 52 viidatud kohtuotsus Anheuser-Busch, punkt 54), sõltumata võimalikest siseriiklikest õigusnormidest.

59 Sellest järeldub, et ka väide Pariisi konventsiooni artikli 8 rikkumise kohta tuleb tunnistada vastuvõetamatuks.

Nõuded komisjoni väidetava süülise käitumise lõpetamise kohta

60 Seoses hagejate nõudega keelata komisjonil sõna „Galileo" kasutamine seoses satelliitraadionavigatsioonisüsteemi projektiga viitas komisjon väljakujunenud kohtupraktikale, mille kohaselt ei saa ühenduse kohus isegi mitte kahju hüvitamise menetluses teha ühenduse institutsioonile ettekirjutusi, ületamata oma halduspädevuse piire (Euroopa Kohtu 18. aprilli 1991. aasta otsus kohtuasjas C-63/89: Assurances du crédit *vs.* nõukogu ja komisjon, EKL 1991, lk I-1799, punkt 30; Esimese Astme Kohtu 27. juuni 1991. aasta otsus kohtuasjas T-156/89: Valverde Mordt *vs.* Euroopa Kohus, EKL 1991, lk II-407, punkt 150; Esimese Astme Kohtu 1. juuni 1999. aasta määrus kohtuasjas T-71/99: Meyer *vs.* komisjon, EKL 1999, lk II-1727, punkt 13, ja 14. jaanuari 2004. aasta otsus kohtuasjas T-202/02: Makedoniko Metro ja Michaniki *vs.* komisjon, EKL 2004, lk II-181, punkt 53).

61 Komisjon lisab, et EÜ artikli 288 teine lõik võimaldab ainult minevikus tekitatud kahju hüvitamist ning see säte ei anna õigust teha ettekirjutusi tulevaste õigusrikkumiste vältimiseks. Nime kasutamise keeldu ei saa pidada mitterahaliseks hüvitiseks. Ometi takistab selline keeld väidetava kahju tekitamise jätkumist, kuid samas ei ole kõnealune keeld juba tekitatud kahju hüvitamise mõjuga.

62 Sellega seoses tuleb meenutada, et EÜ artikli 288 teine lõik sätestab, et „[l]epinguvälise vastutuse korral heastab ühendus kõik oma institutsioonide või oma teenistujate poolt ülesannete täitmisel tekitatud kahjud vastavalt liikmesriikide seaduste ühistele üldprintsiipidele." See säte näeb ette nii lepinguvälise vastutuse

tingimused kui ka kahju hüvitamise viisid ja nõude ulatuse. EÜ artikli 235 kohaselt kuuluvad Euroopa Kohtu pädevusse „[...] vaidlused, mis on seotud kahjude hüvitamisega artikli 288 teise lõigu põhjal".

63 Nimetatud kahest sättest — mille kohaselt ei ole välistatud mitterahaline hüvitis erinevalt varasema ESTÜ lepingu artikli 40 esimesest lõigust, mis näeb ette ainult rahalise hüvitise — tuleneb, et ühenduse kohtul on õigus kohaldada ühenduse suhtes kõiki kahju hüvitamise viise, mis vastavad lepinguvälist vastutust reguleeriva liikmesriikide õiguse ühesugustele üldpõhimõtetele, sealhulgas ka mitterahalist hüvitist, kui see on kooskõlas nimetatud põhimõtetega, tehes vajadusel ettekirjutuse millegi tegemiseks või tegemata jätmiseks.

64 Kaubamärkide osas on direktiivi eesmärk see, et registreeritud siseriiklikele kaubamärkidele antakse kõikides liikmesriikides ühetaoline kaitse. Direktiivi artikli 5 lõike 1 kohaselt annab selline kaubamärk omanikule õiguse „takistada kõikidel kolmandatel isikutel" kasutada tema kaubamärki. Nagu eespool (punkt 40) mainiti, ühtlustab kõnealune säte ühenduses kaubamärgiga antavaid õigusi puudutavaid õigusnorme.

65 Järelikult kujutab ühendusesisese siseriikliku kaubamärgi omanikule antud ühetaoline kaitse endast liikmesriikide õigusest tulenevat ühesugust üldpõhimõtet EÜ artikli 288 teise lõigu tähenduses.

66 Seda järeldust kinnitab määrus nr 40/94, mille artikli 98 lõikes 1 on sätestatud, et kui ühenduse kaubamärkide kohus leiab, et kostja on rikkunud ühenduse kaubamärgiga seotud õigusi või ähvardanud neid rikkuda, teeb ta korralduse, „millega keelatakse kostjal ühenduse kaubamärgiga seotud õigusi rikkuvate toimingute jätkamine", ning võtab meetmed kõnealusest keelust kinnipidamise tagamiseks. EÜ artikli 249 teise lõigu kohaselt on kõnealune määrus tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

67 Olgugi et on tõsi, et kaubamärgi omaniku ühetaolist kaitset rakendatakse liikmesriikides siseriiklike pädevate kohtute menetlusliku võimaluse kaudu teha otsuseid, mis keelavad kostjal rikkuda asjaomasest kaubamärgist tulenevat õigust, ei saa ühendust põhimõtteliselt ilma jätta samalaadsest menetluslikust võimalusest ühenduse kohtus, kuivõrd ühenduse kohtu ainupädevuses on lahendada hagi, millega nõutakse ühendusele süüks pandava kahju hüvitamist (eespool punktis 36 viidatud kohtuotsus Travelex Global and Financial Services ja Interpayment Services *vs.* komisjon, punkt 89).

68 Seda enam ei saa ühendust välja jätta eelmainitud kaitsekorrast, et ühenduse institutsioonid peavad järgima kogu ühenduse õigust, sh teisest õigust. Komisjon peab järgima komisjoni ettepanekul nõukogu antud direktiivi ja määruse nr 40/94 sätteid (vt selle kohta eespool punktis 36 viidatud kohtuotsus Travelex Global and Financial Services ja Interpayment Services *vs.* komisjon, punktid 85 ja 86 ning viidatud kohtupraktika).

69 Selles osas, milles komisjon väitis vastu, et asjaomane keeld on oma olemuselt väidetava kahju hüvitamine, tuleb meelde tuletada, et hagejate sõnul on nad tähise Galileo pideva ja korduva õigusvastase kasutamise ohvrid ja see kasutamine kahjustab nende kaubamärgiõigusi. Kaubamärgiõiguste spetsiifiline eesmärk on eelkõige tagada omanikule kaubamärgi kasutamise ainuõigus kauba esmakordsel turuleviimisel ning seeläbi kaitsta teda konkurentide eest, kes tahaksid ära kasutada tema kaubamärgi staatust ja mainet, müües selle kaubamärgiga ebaseaduslikult tähistatud kaupu (vt Euroopa Kohtu 11. novembri 1997. aasta otsus kohtuasjas C-349/95: Loendersloot, EKL 1997, lk I-6227, punkt 22 ja viidatud kohtupraktika).

70 Järelikult põhjustab kaubamärgi kasutamise ainuõiguse kahjustamine paratamatult kaubamärgi halvenemise ja samas tekitab kahju omanikule.

71 Niimoodi tekitatud kahju hüvitamine täies ulatuses eeldab kaubamärgi omaniku õiguste täielikku taastamist, mis sõltumata võimaliku kahjutasu suurusest nõuab vähemalt kohest õiguste rikkumise lõpetamist. Antud asjas nõuavad hagejad ettekirjutuse tegemist just seetõttu, et lõpetada nende kaubamärgiõiguste väidetav kahjustamine komisjoni poolt.

72 Lisaks rõhutas komisjon ise Esimese Astme Kohtu küsimusele esitatud vastuses, et juhul, kui temalt mõistetakse välja kahjutasu, on mõeldamatu, et ta ignoreerib seda otsust, jätkates Esimese Astme Kohtu poolt õigusvastaseks tunnistatud toiminguid. Seega tunnistab komisjon, et tegelikult on tema jaoks siduv tegutsemise keeldu sisaldav ühenduse kohtu otsus, milles tunnistatakse tema vastutust. Selline otsus on samaväärne komisjonile ettekirjutuse tegemisega.

73 Järelikult tuleb nõuded keelata komisjonil sõna „Galileo" kasutamine seoses satelliitraadionavigatsioonisüsteemi projektiga tunnistada vastuvõetavaks. Komisjoni väidet nõuete vastuvõetamatuse kohta ei saa seega vastu võtta.

Järeldus

74 Eeltoodust järeldub, et kõik hagiavalduses esitatud nõuded on vastuvõetavad. Sama kehtib ka väidete kohta, mis puudutavad direktiivi artikli 5 lõike 1 punktist b ja määruse nr 40/94 artikli 9 lõike 1 punktist b tulenevaid hagejate õiguste rikkumisi seoses ühendusesiseste siseriiklike ja ühenduse kaubamärkidega.

2. *Põhiküsimus*

75 Hagejad tuginevad oma hagis esimese võimalusena komisjoni vastutuse põhimõttele õigusvastase toimingu puhul ning teise võimalusena komisjoni vastutuse põhimõttele õiguspärase toimingu puhul.

Komisjoni vastutus õigusvastase toimingu puhul

Sissejuhatavad märkused

76 Tuleb meelde tuletada, et väljakujunenud kohtupraktika kohaselt eeldab EÜ artikli 288 teise lõigu tähenduses ühenduse lepinguväline vastutus ühenduse institutsioonide õigusvastase käitumise puhul teatavate tingimuste täitmist, nimelt institutsioonidele süüks pandava käitumise õigusvastasust, tegelikku kahju ning põhjuslikku seost väidetava käitumise ja tekkinud kahju vahel (Euroopa Kohtu 29. septembri 1982. aasta otsus kohtuasjas 26/81: Oleifici Mediterranei *vs.* EMÜ, EKL 1982, lk 3057, punkt 16; Esimese Astme Kohtu 11. juuli 1996. aasta otsus kohtuasjas T-175/94: International Procurement Services *vs.* komisjon, EKL 1996, lk II-729, punkt 44; 16. oktoobri 1996. aasta otsus kohtuasjas T-336/94: Efisol *vs.* komisjon, EKL 1996, lk II-1343, punkt 30, ja 11. juuli 1997. aasta otsus kohtuasjas T-267/94: Oleifici Italiani *vs.* komisjon, EKL 1997, lk II-1239, punkt 20).

77 Kui kas või üks nendest tingimustest ei ole täidetud, tuleb hagi jätta täies ulatuses läbi vaatamata, ilma et oleks vaja uurida teisi tingimusi (Euroopa Kohtu 15. septembri 1994. aasta otsus kohtuasjas C-146/91: KYDEP *vs.* nõukogu ja komisjon, EKL 1994, lk I-4199, punktid 19 ja 81, ning Esimese Astme Kohtu 20. veebruari 2002. aasta otsus kohtuasjas T-170/00: Förde-Reederei *vs.* nõukogu ja komisjon, EKL 2002, lk II-515, punkt 37).

78 Ühenduse institutsioonile süüks pandav õigusvastane käitumine peab seisnema üksikisikule õigusi andva õigusnormi piisavalt selges rikkumises (Euroopa Kohtu 4. juuli 2000. aasta otsus kohtuasjas C-352/98 P: Bergaderm ja Goupil *vs.* komisjon, EKL 2000, lk I-5291, punkt 42).

79 Otsustav kriteerium selle tingimuse täitmise tuvastamisel on see, kui asjaomane ühenduse institutsioon on selgelt ja märkimisväärselt ületanud oma kaalutlusõigust.

80 Kui institutsiooni kaalutlusõiguse ulatus on väga väike või olematu, võib piisavalt selgeks rikkumiseks pidada lihtsalt ühenduse õiguse rikkumist (Esimese Astme Kohtu 12. juuli 2001. aasta otsus liidetud kohtuasjades T-198/95, T-171/96, T-230/97, T-174/98 ja T-225/99: Comafrica ja Dole Fresh Fruit Europe *vs.* komisjon, EKL 2001, lk II-1975, punkt 134, ja 10. veebruari 2004. aasta otsus liidetud kohtuasjades T-64/01 ja T-65/01: Afrikanische Frucht-Compagnie ja Internationale Fruchtimport Gesellschaft Weichert *vs.* nõukogu ja komisjon, EKL 2004, lk II-521, punkt 71).

81 Hagejate väiteid ja argumente tuleb antud asjas uurida just neid tähelepanekuid arvestades.

Poolte argumendid

82 Esimese väitega kinnitavad hagejad, et komisjoni kahju tekitanud süüline käitumine seisneb selliste kaubamärkide õiguste rikkumises, mis kuuluvad hagejatele direktiivi artikli 5 lõike 1 punkti b kohaselt. Komisjon kahjustab ja jätkab hagejate kaubamärgiõiguste rikkumist, kuna ta kasutab sõna „Galileo" ja õhutab kolmandaid

isikuid tegema seda sama hagejatelt nõusolekut küsimata. Lisaks tuginevad hagejad oma ühenduse kaubamärkidele seoses määruse nr 40/94 artikli 9 lõike 1 punktiga b.

83 Sellega seoses nad täpsustavad, et komisjoni poolt kasutatav sõna „Galileo" on sisuliselt sarnane nende kaubamärkidele. Seega mõjutab komisjoni käitumine olulisel määral hagejate kaubamärkide eristusvõimet.

84 Samuti rõhutavad hagejad nende poolt pakutavate ning komisjoni projektiga „Galileo" seotud kaupade ja teenuste sarnasust ning seda, et kahe poole sihtrühmad on suures osas identsed.

85 Hagejad pakuvad teenuseid õhu-, vee- ja maatranspordi sektoritele; majutussektorile ning lõpptarbijatele. Nende teenuste abil on võimalik saada reaalajas informatsiooni lendava lennuki asukoha ja ettenähtud lendude ajakavade kohta ning teha broneeringuid. Samuti pakuvad hagejad nende teenustega seotud tooteid, eriti arvutiprogramme.

86 Navigatsiooniprojekt Galileo on suunatud potentsiaalsetele kasutajatele, näiteks teenuste pakkujatele, tootjatele ja nende klientidele maa-, raudtee-, õhu- ja veetranspordi sektorites. Selle projektiga osutatav põhiline teenus on nimetatud transpordivahendite asukoha kindlaksmääramine reaalajas.

87 Põhiline teenus on identne hagejate teenustega, mis võimaldavad täpselt kindlaks määrata lendava lennuki geograafilise asukoha. Sarnasus laieneb ka kaupadele, kuna projekti Galileo raames kavatsetakse arendada tarkvara ja spetsiifilisi arvuteid tarbijainfo tõlkimiseks, kasutamiseks ja levitamiseks.

88 Hagejate sõnul esineb asjaomase avalikkuse jaoks hagejate kaubamärkide ja komisjoni poolt kasutatava sõna „Galileo" segiajamise tõenäosus. Komisjon on ise rõhutanud Euroopa Galileo projekti ülisuurt tähtsust, kuna on kavas luua umbes 140 000 töökohta ning alates 2010. aastast hinnatakse vahendite ja teenuste turu suuruseks enam kui 9 miljardit eurot. Hagejad leiavad, et selline areng tingib paratamatult ühe sagedasema sõna „Galileo" kasutamise seoses kõikide projektiga seonduvate tehnoloogiatega.

89 Hagejate sõnul kavatseb komisjon kasutada sõna „Galileo" „kaubandustegevuses", kuna seda sõna kasutatakse kõikide teenuste puhul, mida projekt „Galileo" pakub.

90 Hagejad täpsustavad, et komisjon ja nõukogu rõhutasid asjaolu, et projekti Galileo aluseks on partnerlus eraõigusliku sektoriga ning projekt on ärilise eesmärgiga, tagamaks projekti majanduslikku võimelisust. Juba praegu tegeleb 65 ettevõtjast koosnev konsortsium projekti tehniliste aspektidega ning mitmed tootjate kontsernid ja pangad valmistavad ette oma osalemist tulevikus. Seega on projekt Galileo igas etapis erasektori jaoks majanduslikus mõttes väga oluline.

91 Koostöös ESA-ga asutas komisjon juba „ühisettevõtte Galileo" (vt eespool punkt 10), mis vastutab programmi Galileo arendus- ja valideerimisetappide juhtimise ning

kasutuselevõtu- ja kasutusetappide ettevalmistamise eest. Lisaks avaldas komisjon 22. mail 2003 niisuguse hanke teate, mille väärtuseks on 500 000 eurot ja mille eesmärk on eelkõige uurida projekti Galileo integreerimist olemasolevate navigatsioonisüsteemidega.

92 Lisaks näitab asjaolu, et komisjon taotles sõna „Galileo" registreerimist ühenduse kaubamärgina (vt eespool punkt 14) ainult seda, et ta kavatseb seda kasutada kaupade või teenuste tähistamiseks.

93 Hagejate sõnul põhjustas komisjon selle, et Euroopa olulised tööstusettevõtjad kasutavad kaubanduses sõna „Galileo" kaubamärgina, nagu seda tegi äriühing Galileo Industries, kelle vastu esitati hagi Brüsseli kaubanduskohtus (vt eespool punkt 19) ning kes väitis, et sõna „Galileo" valiku tingis komisjon. Partneritel, keda ühisettevõte hõlmab, tuleb paratamatult kasutada sama sõna, kusjuures ka selle kasutamise põhjustamine on taandatav komisjonile.

94 Teise väitega heidavad hagejad komisjonile ette neile tekitatud kahju, mis tulenes sellest, et komisjon ei viinud läbi kaubamärkide uuringut. Igaüks, kes kavatseb uut kaubamärki kasutusele võtta, riskib sellega, et kolmandad isikud on juba omandanud identse või sarnase tähise ainuõigused. Hagejad leiavad, et kui komisjon oleks sellise uuringu läbi viinud, oleks ta teada saanud hagejate kaubamärgiõigustest ja ta oleks võinud lihtsalt valida teistsuguse sõna oma projekti tähistamiseks. Igatahes on komisjon teinud olulise vea, jätkates sõna „Galileo" kasutamist pärast seda, kui teda teavitati hagejate kaubamärgiõigustest.

95 Komisjon nendib, et uurimisprogrammi Galileo tähis ja kaubamärgid, millele hagejad tuginevad, ei ole sarnased, kuna hagejate kaubamärkide oluline ja eristuv osa on stiliseeritud ring. Mis puudutab komisjoni ühenduse kaubamärgi taotlust, siis see käsitleb üsna eripärast tähist (vt eespool punkt 14), mille puhul ei teki segiajamise tõenäosust kaubamärkidega, millele hagejad tuginevad.

96 Lisaks viitab komisjoni kaubamärgitaotlus uurimus- ja arendustegevusega seotud teenustele, mis piirduvad satelliitraadionavigatsiooni valdkonnaga. Taotluse eesmärk on kaitse saamine välistamaks riski, et eraettevõtja kasutab kaubamärki saades selle mainest põhjendamata tulu.

97 Kaubamärgid, millele hagejad tuginevad, ei ole mõeldud laiale üldsusele. Hagejad kasutavad neid äritegevuses, mis puudutab ainult erialaspetsialiste. Järelikult ei ole hagejate kaubamärgid tarbijate ja lõppkasutajate seas üldse tuntud.

98 See on ka põhjus, miks laia üldsuse jaoks ei esine esitatud kaubamärkide ja Euroopa projekti tähistava sõna „Galileo" segiajamise tõenäosust. Erialaspetsialistid, kellele hagejate teenused on suunatud, on palju rohkem informeeritud kui keskmine tarbija ning neile ei tekita mitte mingit raskust tunda sõnas „Galileo" ära Euroopa uurimisprojekti tähistust ja eristada seda sõna hagejate kaubamärkidest.

99 Komisjon lisab, et ta kasutas sõna „Galileo" ainult Euroopa satelliitnavigatsiooni projekti nimetuse sünonüümina. Seda sõna ei ole tal mitte kunagi olnud kavas kasutada sellise teenuse või kauba reklaamimiseks, mis on seotud projekti tehniliste tulemustega.

100 Mis puudutab „ühisettevõtet Galileo", siis selle ainus eemärk on paremini juhtida programmi Galileo uurimus- ja arendusetappe ja nimetatud ettevõttel puudub kaubanduslik tegevus. Tema tegevus piirdub ainult hankemenetluse läbiviimisega ja tulevase süsteemikontsessionääri väljavalimisega.

101 Komisjon ei ole mitte kunagi julgustanud kolmandaid isikuid kasutama kaubanduses sõna „Galileo" kaupade või teenuste tähistamiseks. Muu hulgas puudub tal igasugune seos äriühinguga Galileo Industries. Iseäranis ei ole ta põhjustanud seda, et kõnealune äriühing kasutab sõna „Galileo" kaubamärgina.

102 Seoses hagejate teise väitega vaidlustab komisjon kaubamärkide uuringu läbiviimise kohustuse. Kaubamärkide uurimuse läbiviimata jätmine ei ole iseenesest õigusrikkumine.

Esimese Astme Kohtu hinnang

— Esimene väide hagejate kaubamärgiõiguste rikkumise kohta

103 Seoses väitega, mis tuleneb hagejatele kuuluvate kaubamärkide õiguste rikkumisest komisjoni poolt, tuleb mainida, et direktiivi artikli 5 lõike 1 punkt b ja määruse nr 40/94 artikli 9 lõike 1 punkt b sisaldavad õigusnorme, mille esemeks on hagejatele kaubamärgiõiguste andmine. Olemuslikult annavad need sätted hagejatele kui direktiiviga ja määrusega nr 40/94 kaitstud kaubamärkide omanikele ainuõiguse takistada teatavatel tingimustel kõikidel kolmandatel isikutel kasutada nendele kuuluvate kaubamärkidega sarnast või identset tähist.

104 Seoses küsimusega, kas komisjon on piisavalt selgelt rikkunud sätteid ja nendest tulenevaid hagejate kaubamärgiõigusi, tuleb mainida, et niisugune rikkumine eeldab antud asjas kõikide sätete kohaldamise tingimuste täitmist.

105 Sellega seoses tuleb meenutada esiteks, et ühe tingimuse kohaselt eeldab kaubamärgiomaniku kaitse segiajamise tõenäosuse olemasolu, mis tuleneb asjaomase kaubamärgi ja tähisega hõlmatud kaupade või teenuste identsusest või sarnasusest.

106 Järelikult on komisjon rikkunud direktiivi artikli 5 lõike 1 punkti b ja määruse nr 40/94 artikli 9 lõike 1 punkti b ainult juhul, kui hagejad tõendavad, et komisjon kasutas sõna „Galileo" selliste kaupade või teenuste tähistamiseks, mis on kas sarnased või identsed hagejatele kuuluvate kaubamärkidega hõlmatud kaupade ja teenustega.

107 Kuigi hagejad suutsid tõendada, et nemad ise pakuvad mitmeid teenuseid ja kaupu, mis on tähistatud neile kuuluvate ja sõna „Galileo" sisaldavate kaubamärkidega, ei kehti see kõnealuse sõna kasutamise kohta komisjoni poolt.

108 Eelkõige ei ole hagejad tõendanud, et komisjon ise pakub seoses projektiga Galileo kaupu või teenuseid.

109 Oma vastustes piirduvad hagejad väidetega, et komisjoni projekt Galileo on mõeldud „potentsiaalsetele kasutajatele", et see viitab [spetsiifilise tarkvara] arendamisele", et see „on mõeldud teenuste osutamiseks" ning et komisjoni ühenduse kaubamärgi taotlus näitab, et „[komisjon] kavatseb seda kaubamärki kasutada" kaupade või teenuste tähistamiseks.

110 Esimese Astme Kohtu esitatud kirjaliku küsimuse vastuses väitsid hagejad otsesõnu, et veel ei ole olemas tänu komisjoni projekti Galileo tehnilistele tulemustele saadud kaupu ja teenuseid, mistõttu need kaubad ja teenused ei ole veel kättesaadavad satelliitraadionavigatsioonisüsteemi tulevastele avalik- või eraõiguslikele tarbijatele.

111 Teiseks tuleb meelde tuletada, et direktiivi artikli 5 lõike 1 punkti b ja määruse nr 40/94 artikli 9 lõike 1 punkti b kohaselt on kaubamärgi omaniku kaitse tingimuseks see, et asjaomase tähise kasutamist kolmanda isiku poolt saab kvalifitseerida kasutamisena „kaubandustegevuses".

112 Kaubamärgi omaniku kaitse kehtib ainul juhul, kui asjaomase tähise kasutamine kahjustab kaubamärgi ülesandeid ja ennekõike kaubamärgi peamist ülesannet, mis seisneb tarbijatele kauba või teenuse päritolu tagamises. Eelkõige on sellega tegemist juhul, kui tähise kasutamine, mida kolmandale isikule süüks pannakse, on olemuselt niisugune, et see tugevdab kaubanduses materiaalset seotust ühelt poolt kolmanda isiku kaupade või teenuste ja teiselt poolt ettevõtte vahel, kust need kaubad pärinevad. Tuleb kontrollida, kas asjaomased tarbijad võivad tõlgendada tähist sellisena, kuidas kolmas isik seda kasutab, nii et see tähistab ettevõtet, kust kolmanda isiku kaubad või teenused pärinevad (vt selle kohta eespool punktis 52 viidatud kohtuotsus Anheuser-Busch, punktid 59 ja 60).

113 Antud juhul ei ole need tingimused täidetud. Nagu selgub toimikust, on komisjon kuni käesoleva hetkeni kasutanud sõna „Galileo" ainult selleks, et tähistada üldiselt oma satelliitraadionavigatsiooniprojekti, rõhutades siiski projekti rakendamise mitmeid eeliseid kasutajate jaoks tulevikus (vt eespool punkt 12), kuid komisjon ei ole tõendanud materiaalset seotust ühelt poolt projekti uurimus-, arendus- ja kasutuselevõtuetappide tulemusena saadud teatavate kaupade või teenuste ning teiselt poolt hagejate pakutavate kaupade ja teenuste vahel. Mis puudutab raadionavigatsiooni kaupu ja teenuseid, siis on selge, et projekti praeguses etapis ei ole neid veel olemas (vt eespool punkt 110).

114 Sellega seoses tuleb eelkõige mainida, et tähist loetakse kasutatavaks „kaubandustegevuses" siis, kui tegemist on majanduslikku tulu taotleva ärilise tegevusega (vt eespool punktis 36 viidatud kohtuotsus Travelex Global and Financial Services ja Interpayment Services *vs.* komisjon, punkt 93 ja viidatud kohtupraktika).

115 On tõsi, et komisjon rõhutab oma projekti ärieesmärki. Ta annab oma parima, et projekt muutuks rakenduslikuks ja et satelliitraadionavigatsiooniteenuseid saaks tõhusalt pakkuda ettenähtud ajakava kohaselt, kuna projekti peamine eesmärk on just nimelt majandusliku tulu saamine.

116 Seda enam piirdub komisjoni roll satelliitraadionavigatsiooniprojekti — mis on „Euroopa vastus" Ameerika süsteemile GPS ja Vene süsteemile Glonass — käivitamisega; projekti uurimus-, arendus- ja kasutuselevõtuetappide kaasrahastamisega ning hilisema majandusliku kasutusetapi asjakohase raamistiku loomisega, eelkõige „ühisettevõtte Galileo" asutamisel osalemise kaudu ja sellise hanke väljakuulutamise kaudu, mille eesmärk on integreerida projekt Galileo olemasolevate navigatsioonisüsteemidega.

117 Seega ei ole komisjoni tegevus majanduslik, kuna ta ei paku turul kaupu ega teenuseid. Erinevalt teistest operaatoritest ei näe komisjon ette majandusliku tulu saamist sõna „Galileo" kasutamise kaudu uurimus-, arendus- ja kasutuselevõtuetappidel, millele järgneb kasutusetapp, kuna ei ole olemas operaatoreid, kes selles valdkonnas komisjoniga konkureerivad. Seega vastupidi hagejate väitele ei ole kunstlik eristada antud kontekstis projekti Galileo majanduslikku kasutusetappi sellele eelnevatest etappidest.

118 Järelikult ei tõendanud hagejad ei seda, et sõna „Galileo" kasutamine komisjoni poolt kahjustab nende kaubamärkide ülesandeid, millele hagejad tuginevad, ega ka nimetatud sõna kasutamist „kaubandustegevuses" direktiivi artikli 5 lõike 1 punkti b ja määruse nr 40/94 artikli 9 lõike 1 punkti b tähenduses.

119 See järeldus ei ole vastuoluline, kuna komisjon esitas ühtlustamisametile ühenduse kaubamärgi taotluse projekti Galileo jaoks seoses teenustega „satelliitraadionavigatsiooni uurimus- ja arendusteenused" ja andis WIPO-sse embleemi hoiule (vt eespool punktid 14 ja 16).

120 Olgugi et niisugused toimingud võivad viidata taotleja kavatsusele tegeleda kaubandusega, ei kehti see antud juhul asja erilisi asjaolusid arvesse võttes seni, kuni komisjon ei välju oma rollist, mis on talle praeguse hetkeni määratud seoses satelliitraadionavigatsiooniprojektiga ja sõna „Galileo" kasutamisega (vt eespool punktid 113, 116 ja 117).

121 Selle osa puhul, milles hagejad väidavad, et suure tõenäosusega annab komisjon oma tulevase ühenduse kaubamärgi kasutada satelliitraadionavigatsioonisüsteemi kontsessionääridele ja seda kas kaubamärgi ülemineku või tegevusloa väljastamise teel, on praegu tegemist kõigest spekulatsiooniga, millel ei ole rohkem kaalu kui niisugusel väitel komisjoni vastu, mille kohaselt esitati kaubamärgitaotlus ainult kaitse-eesmärgil välistamaks riski, et eraettevõtja kasutab kaubamärki ja saab sellest põhjendamata tulu.

122 Tegelikult väljendavad hagejad ainult kartust, et kui ühtlustamisamet registreerib komisjoni ühenduse kaubamärgi, siis annab komisjon selle eraettevõtjatele kasutada. Nimetatud kaubamärk ei ole veel registreeritud, mistõttu komisjon ei saa praegu

seda kaubamärki kasutada. Hagejad esitasid ühtlustamisametile hagi, vaidlustamaks kõnealuse kaubamärgi registreerimist (vt eespool punkt 15) ning see hagi on peatava mõjuga määruse nr 40/94 artikli 57 lõike 1 kohaselt. Võttes arvesse õiguskaitsevahendeid ühtlustamisameti apellatsioonikoja tulevase otsuse vastu, ei saa kindel olla, kas komisjoni esitatud kaubamärgitaotlus lõpuks heaks kiidetakse.

123 On tõsi, et seoses kahju hüvitamisega on ühenduse kohtul õigus mõista kostjaks olevalt institutsioonilt välja kindel rahasumma või tunnistada selle institutsiooni vastutust isegi siis, kui kahju suurust ei ole veel täpselt välja arvutatud tingimusel, et tegemist on otsese ja piisavalt etteaimatava kahjuga ning seega saab kohtu poole pöörduda suurema kahju vältimise eesmärgil ka juhul, kui põhjus kahju tekkimiseks on kindel (Euroopa Kohtu 2. juuni 1976. aasta otsus liidetud kohtuasjades 56/74–60/74: Kampffmeyer jt *vs.* komisjon ja nõukogu, EKL 1976, lk 711, punkt 6, ja 14. jaanuari 1987. aasta otsus kohtuasjas 281/84: Zuckerfabrik Bedburg *vs.* nõukogu ja komisjon, EKL 1987, lk 49, punkt 14).

124 Ometi tuleb kindlasti mainida, ei kuigi kõnealune kohtupraktika võimaldab ühenduse kohtul rahuldada kahju hüvitamise nõuet isegi juhul, kui kahju suurust ei ole veel täpselt välja arvutatud, ei ole kohtul lubatud süüdi mõista kostjaks olevat institutsiooni eelnevalt tuvastamata, et see institutsioon on tegelikult piisavalt selgelt rikkunud õigusnormi, mille ese on hagejale õiguste andmine.

125 Seega ei piisa käesoleval juhul komisjoni süüdimõistmiseks EÜ artikli 288 teise lõigu alusel hagejate väidetest, et on olemas risk, mis seisneb selles, et juhul, kui komisjon kasutab kaubanduses sõna „Galileo" seoses hagejate kaubamärkidega tähistatud kaupade või teenustega, võib kõnealune institutsioon tulevikus rikkuda hagejate õigusi, mis tulenevad direktiivi artikli 5 lõike 1 punktist b ja määruse nr 40/94 artikli 9 lõike 1 punktist b. Ennekõike jätsid hagejad tõendamata, et praegune sõna „Galileo" kasutamine projekti tähistusena komisjoni poolt viitab paratamatult hagejate õiguste tulevasele rikkumisele.

126 Eeltoodust järeldub, et sellisel juhul, kui komisjon ise kasutab sõna „Galileo" oma satelliitraadionavigatsiooni projekti tähistamiseks, ei ole täidetud kõik direktiivi artikli 5 lõike 1 punkti b ja määruse nr 40/94 artikli 9 lõike 1 punkti b kohaldamise tingimused.

127 Järelikult ei ole komisjon rikkunud sellise käitumisega õigusi, mis tulenevad hagejatele direktiivi artikli 5 lõike 1 punkti b ja määruse nr 40/94 artikli 9 lõike 1 punkti b sätetest.

128 Veel väidavad hagejad, et komisjon põhjustas ja julgustas oma projekti rakendamisest huvitatud eraettevõtjaid kasutama kaubanduslikel eesmärkidel, st seoses kaupade ja teenustega sõna „Galileo". Sellega seoses viitavad nad siseriiklikele kohtutele ja ühtlustamisametile esitatud kümnele vaidlusele nimetatud ettevõtjatega (vt eespool punktid 19–21). Hagejate sõnul on need ettevõtjad paratamatult kutsutud kasutama seda sõna kaubanduses nende tegevuste ja komisjoni käivitatud projekti sidususe eesmärgil. Järelikult tuleb sõna „Galileo" kasutamine erasektori poolt taandada komisjonile.

129 Sellega seoses tuleb meelde tuletada, et ainult ühenduse institutsioonidele või organitele süüks pandavad teod või käitumine võivad olla ühenduse lepinguväliselt vastutusele võtmise aluseks (vt selle kohta Euroopa Kohtu 10. juuli 1985. aasta otsus kohtuasjas 118/83: CMC jt *vs.* komisjon, EKL 1985, lk 2325, punkt 31, ja 23. märtsi 2004. aasta otsus kohtuasjas C-234/02 P: Médiateur *vs.* Lamberts, EKL 2004, lk I-2803, punkt 59).

130 Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt peab väidetav kahju piisavalt otseselt tulenema süüks pandavast käitumisest, st käitumine peab olema kahju tekkimise määrav põhjus (vt Esimese Astme kohtu 12. detsembri 2000. aasta määrus kohtuasjas T-201/99: Royal Olympic Cruises jt *vs.* nõukogu ja komisjon, EKL 2000, lk II-4005, punkt 26 ja viidatud kohtupraktika, mida kinnitati

apellatsiooni korras Euroopa Kohtu 15. jaanuari 2002. aasta määrusega kohtuasjas C-49/01 P: Royal Olympic Cruises jt *vs.* nõukogu ja komisjon, kohtulahendite kogumikus ei avaldata). Seevastu ei ole ühendusel kohustust hüvitada oma organite tegevuse kõik, isegi kaudsed, kahjulikud tagajärjed (vt selle kohta Euroopa Kohtu 4. oktoobri 1979. aasta otsus liidetud kohtuasjades 64/76 ja 113/76, 167/78 ja 239/78, 27/79, 28/79 ja 45/79: Dumortier frères jt *vs.* nõukogu, EKL 1979, lk 3091, punkt 21).

131 Antud asja puhul on tõsi, et komisjon valis sõna „Galileo" tähistamaks Euroopa satelliitraadionavigatsiooniprojekti. Samuti vastab tõele, et komisjon pidi teadlik olema sellest, et kõnealust projekti ärilistel eesmärkidel kasutada soovivad ettevõtjad kalduvad kasutama nimetatud sõna, et saada kasu nii komisjoni kui ka projekti mainest.

132 Seda enam põhineb asjaomase sõna kasutamine majandustegevuses nimetatud ettevõtjate poolt ettevõtjate vabal valikul.

133 Esiteks ei tõendanud hagejad, et komisjon oleks sundinud ettevõtjaid seda sõna kasutama või et komisjon oleks aktiivselt õhutanud salakokkuleppe korras ettevõtjaid seda tegema. Teiseks ei väitnud hagejad isegi seda, et asjaomaste ettevõtjate ning komisjoni organid ja ülesanded oleksid omavahel seotud või et viimati nimetatul on kontrollpädevus sekkuda otseselt või kaudselt ettevõtjate juhtimisse. Lõpuks ei võimalda mitte miski oletada, et see, et komisjon valis esialgu sõna „Galileo", oleks põhjustanud paratamatult sama näite järgimise huvitatud ettevõtjate poolt, seades ohtu kogu projekti majandusliku edukuse.

134 Kuna ettevõtjatelt eeldatakse ühenduse õiguse ja kaubamärgiõiguse tundmist, siis näib kohane leida, et asjakohaste õigusnormide alusel vastutavad nad ise oma tegevuse eest turul, kui nad on otsustanud oma äritegevuses kasutada sõna „Galileo".

135 Järelikult tuleb ettevõtjate valikut pidada väidetava kahju otseseks ja määravaks põhjuseks ning komisjoni võimalik kaasaaitamine kahju tekkimisele on liiga kaudne selleks, et asjaomaste ettevõtjate vastutuse saaks panna komisjonile.

136 Järelikult tuleb hagejate kaubamärgiõiguste rikkumisest tulenev väide tagasi lükata.

— Teine väide, mis tuleneb komisjoni hooletust käitumisest hagejate suhtes

137 Seoses teise väitega, mis tuleneb komisjoni süülisest tegevusetusest seoses kaubamärkide uuringu läbiviimata jätmisega, piisab, kui mainida, et ühenduse institutsioonide tegevusetuse eest vastutab ühendus ainult juhul, kui institutsioonid on rikkunud ühenduse sättest tulenevat tegutsemise kohustust (vt eespool punktis 36 viidatud kohtuotsus Travelex Global and Financial Services ja Interpayment Services *vs.* komisjon, punkt 143 ja viidatud kohtupraktika).

138 Antud juhul ei viidanud hagejad, millise ühenduse õiguse sätte kohaselt pidi komisjon läbi viima uuringu sõna „Galileo" varasemate kaubamärgiregistreeringute kohta. Kuna komisjon ei rikkunud selle sõna kasutamisega, kui tähistas sellega satelliitraadionavigatsiooniprojekti, hagejate kaubamärgiõigusi, siis kaubamärkide uuringu läbiviimata jätmine kostjaks oleva institutsiooni poolt enne selle sõna kasutamist ei ole süüline.

139 Järelikult ei ole hagejad samuti suutnud tõendada komisjonile süüks pandava käitumise õigusvastasust.

140 Väide, mis tuleneb komisjoni hooletust käitumisest hagejate suhtes, tuleb järelikult samuti tagasi lükata.

— Järeldus

141 Kuna ei ole tõendatud ei komisjonile süüks pandava käitumise õigusvastasust ega süüks pandava käitumise ja esitatud kahju piisavalt otsest ja põhjuslikku seost, siis ei ole täidetud ühenduse lepinguvälise vastutuse tingimused.

142 Antud asjaoludel tuleb hagejate kahju hüvitamise hagi, mis tugineb kõnealusele vastutuse korrale, tagasi lükata.

Komisjoni vastutus õiguspärase toimingu korral

143 Hagejad viitavad komisjoni vastutusele õiguspärase toimingu eest. Antud juhul mõjutas ja mõjutab sõna „Galileo" kasutamine hagejate kaubamärgiõigusi täiesti ainulaadsel viisil, kuna nemad on ainsad ettevõtjad, kelle õigusi asjaomane meede (ebatavaline kahju) mõjutab. Lisaks ei tulene risk, et avalik asutus rikub kaubamärgiõigust, kasutades seoses oma projektiga teatavat sõna, kuigi seda

rikkumist saab lihtsalt vältida, üldse mitte tegutsemisest konkreetses majandussektoris (eriline kahju). Lõpuks ei saa komisjoni etteaimamatut sõna „Galileo" valikut õigustada mitte mingisuguse üldmajandusliku huviga (õigustuse puudumine).

144 Sellega seoses tuleb mainida, et juhul, kui ei ole tõendatud ühenduse institutsioonidele süüks pandava tegevuse õigusvastasus, nagu antud asjaski, ei tähenda see, et kahjustatud ettevõtjad ei saaks mingil juhul nõuda hüvitist ühenduse lepinguvälise vastutuse alusel (vt selle kohta Euroopa Kohtu 29. septembri 1987. aasta otsus kohtuasjas 81/86: De Boer Buizen *vs.* nõukogu ja komisjon, EKL 1987, lk 3677, punkt 17).

145 EÜ artikli 288 teine lõik sätestab kohustuse, mille kohaselt tuleb ühendusel hüvitada oma institutsioonide poolt tekitatud kahjud „vastavalt liikmesriikide seaduste ühistele üldprintsiipidele", piiramata järelikult nende printsiipide ulatust ainult ühenduse lepinguvälise vastutuse regulatsiooniga nimetatud institutsioonide õigusvastase tegevuse puhul.

146 Lepinguvälist kahju puudutavad siseriiklikud seadused lubavad kindlates valdkondades ja eri viisil, olgugi et erineval määral, üksikisikutel nõuda kohtu kaudu teatava kahju hüvitamist isegi juhul, kui kahju tekitaja ei ole toiminud õigusvastaselt.

147 Juhul kui kahju on tekitatud ühenduse institutsioonide tegevusega, mille õigusvastasus ei ole tõendatud, võib ühenduse lepinguvälist vastutust kohaldada siis, kui on täidetud kõik kohustuslikud tingimused: kahju tekkimine, põhjuslik seos kahju tekkimise ja ühenduse institutsioonide tegevuse vahel ning asjaomase kahju ebatavaline ja eriline iseloom (Euroopa Kohtu 15. juuni 2000. aasta otsus kohtuasjas

C-237/98 P: Dorsch Consult *vs.* nõukogu ja komisjon, EKL 2000, lk I-4549, punkt 19).

148 Mis puudutab kahju, mida võib ettevõtjatele tekitada ühenduse institutsioonide tegevus, siis on kahju ebatavaline juhul, kui see ületab asjaomases sektoris tegutsemisele omaste majandusriskide piire (eespool punktis 80 viidatud kohtuotsus Afrikanische Frucht-Compagnie ja Internationale Fruchtimport Gesellschaft Weichert *vs.* nõukogu ja komisjon, punkt 151 ja viidatud kohtupraktika).

149 Isegi kui antud asjas oletada, et hagejad suudavad tõendada tegelikku kahju, mille tekitas neile sõna „Galileo" kasutamine komisjoni poolt, ei saa seda kahju pidada sellise riski piire ületavaks, mis on omane hagejate poolt sama sõna kasutamisele kaubamärgina.

150 Valides sõna „Galileo" oma kaubamärkide, kaupade ja teenuste tähistuseks, ei saanud hagejad eirata asjaolu, et neid inspireeris Euroopa kultuuri ja teadusajaloo suurkuju, Pisas 1564. aastal sündinud kuulsa Itaalia matemaatiku, füüsiku ja astronoomi eesnimi. Seega riskisid hagejad vabatahtlikult sellega, et keegi teine, antud juhul komisjon, võib õiguspäraselt, st kaubamärgist tulenevaid õigusi kahjustamata, tähistada selle sama kuulsa nimega satelliitraadionavigatsioonialast uurimisprogrammi. Juba 1989. aastal valis National Aeronautics and Space Administration (NASA) (Ameerika Aeronautika- ja Kosmoseadministratsioon) sõna „Galileo", et tähistada kosmoseprogrammi ehk planeedile Jupiter vaatlussatelliidi saatmist.

151 Seega ei saa antud asjaoludel kvalifitseerida hagejate kantud kahju ebatavaliseks.

152 Selline järeldus on piisav, et välistada sellel alusel mis tahes õigus hüvitisele ja seega ei ole vajalik, et Esimese Astme Kohus lahendaks kahju erilisuse küsimuse.

153 Sellest järeldub, et hagejate kahju hüvitamise nõue, mis põhineb ühenduse lepinguvälise vastutuse regulatsioonil tema organite õigusvastase tegevuse puudumisel, tuleb jätta rahuldamata.

154 Eeltoodust järeldub, et hagi tuleb tervikuna jätta rahuldamata.

Kohtukulud

155 Kodukorra artikli 87 lõike 2 alusel on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud.

156 Kuna kostjaks olnud institutsioon on kohtukulude hüvitamist nõudnud ja hagejad on kohtuvaidluse kaotanud, tuleb kohtukulud välja mõista hagejatelt ning ühtlasi jätta nende kohtukulud nende endi kanda.

Esitatud põhjendustest lähtudes

ESIMESE ASTME KOHUS (teine koda laiendatud koosseisus)

otsustab:

1. Jätta hagi rahuldamata.

2. Mõista kohtukulud välja hagejatelt.

Pirrung Meij Forwood

Pelikánová Papasavvas

Kuulutatud avalikul kohtuistungil 10. mail 2006 Luxembourgis.

Kohtusekretär

E. Coulon

Koja esimees

J. Pirrung

Sisukord

Vaidluse aluseks olevad asjaolud ..... II - 1298

1. Sõna „Galileo" kasutamine hagejate poolt ..... II - 1298

2. Sõna „Galileo" kasutamine komisjoni poolt ..... II - 1300

3. Komisjoni esitatud taotlus ühenduse kaubamärgi registreerimiseks ..... II - 1303

4. Hagejate ja komisjoni kirjavahetus ..... II - 1304

5. Kohtu- ja haldusmenetlused, mille hagejad algatasid samaaegselt käesoleva vaidlusega ..... II - 1305

Menetlus ja poolte nõuded ..... II - 1306

Õiguslik käsitlus ..... II - 1308

1. Vastuvõetavus ..... II - 1308

Poolte argumendid ..... II - 1308

Esimese Astme Kohtu hinnang ..... II - 1310

Hagiavalduse selguse ja täpsuse nõue ..... II - 1310

— Siseriiklikud, ühenduse ja ühendusevälised kaubamärgid ..... II - 1311

— Mainekad kaubamärgid ..... II - 1313

— Ühenduse kaubamärgid ..... II - 1313

— Ärinimed, ettevõtete nimed ja domeeninimed ..... II - 1314

Nõuded komisjoni väidetava süülise käitumise lõpetamise kohta ..... II - 1317

Järeldus ..... II - 1320

2. Põhiküsimus ..... II - 1321

Komisjoni vastutus õigusvastase toimingu puhul ..... II - 1321

Sissejuhatavad märkused ..... II - 1321

Poolte argumendid ..... II - 1322

Esimese Astme Kohtu hinnang ..... II - 1327

— Esimene väide hagejate kaubamärgiõiguste rikkumise kohta ..... II - 1327

— Teine väide, mis tuleneb komisjoni hooletust käitumisest hagejate suhtes ..... II - 1335

— Järeldus ..... II - 1336

Komisjoni vastutus õiguspärase toimingu korral ..... II - 1336

Kohtukulud ..... II - 1339